

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 80/05-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. marca 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Tibora Traegera, bytom G., zastúpeného advokátkou JUDr. E. L., B., ktorou namietal porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 325/02 a jeho rozhodnutím zo 14. marca 2003 v spojení s postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Cdo 119/03 a jeho rozhodnutím z 27. októbra 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Tibora Traegera o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. februára 2005 doručená sťažnosť Tibora Traegera (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal

porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 325/02 a jeho rozhodnutím zo 14. marca 2003 v spojení s postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Cdo 119/03 a jeho rozhodnutím z 27. októbra 2004.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou z 18. decembra 1991 domáhal vydania nehnuteľností (pozemkov) podľa zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o mimosúdnych rehabilitáciách“). Bývalý Obvodný súd Bratislava I rozsudkom sp. zn. 11 C 331/91 z 26. januára 1991 jeho žalobu zamietol s poukazom na ustanovenie § 8 ods. 3 zákona o mimosúdnych rehabilitáciách po zistení, že nehnuteľnosti, na ktoré uplatnil reštitučný nárok, boli po prechode na štát zastavané.

V nadväznosti na to sťažovateľ podal na príslušnom ústrednom orgáne žiadosť o finančnú náhradu. Keďže jeho žiadosti nebolo vyhovené, uplatnil svoj nárok na príslušnom všeobecnom súde.

Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom sp. zn. 15 C 95/96 z 5. marca 2002 žalobe sťažovateľa vyhovel a zaviazal Slovenskú republiku, zastúpenú Ministerstvom financií Slovenskej republiky, zaplatiť sumu 5 180 250 Sk. Na základe odvolania žalovaného krajský súd rozsudkom sp. zn. 15 Co 325/02 zo 14. marca 2003 zmenil napadnutý prvostupňový rozsudok tak, že žalobu sťažovateľa zamietol s odôvodnením, že:

„a) aj keď tzv. tretie konfiškačné rozhodnutie – z 11. 11. 1948 – bolo nulitné, a to nielen z dôvodu namietaného sťažovateľom, ale aj z ďalšieho dôvodu, a to v tom čase už právny predchodca sťažovateľa nevlastnil žiadne nehnuteľnosti, lebo mu boli skonfiškované

druhým rozhodnutím – z 28. 1. 1948, teda mimo rozhodné obdobie – takže už nebolo čo konfiškovať a že

b) čl. štát nadobudol vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam pred rozhodným obdobím, bez právneho dôvodu. (...)“

Proti právoplatnému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, v ktorom argumentoval najmä tým, že:

„a) predmetné nehnuteľnosti boli skonfiškované až 11. novembra 1948, teda v rozhodnom období,

b) nebolo presne uvedené, kedy došlo k faktickému prevzatiu sporného majetku, iba bolo konštatované, že sa tak stalo mimo rozhodné obdobie,

c) konfiškačný akt 11. novembra 1948 nebol nulitným aktom, len nezákonným, na základe ktorého bolo zapísané vlastnícke právo štátu po 25. februári 1948,

d) konfiškácia nemusela postihnúť celý majetok, ale iba jeho časť, a tak tomu bolo aj v danom prípade,

e) ku konfiškácii bolo potrebné právne účinné správne rozhodnutie, že právní predchodcovia sťažovateľa boli zradcami alebo nepriateľmi československého ľudu a zriadenia.“

Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 5 Cdo 119/03 z 27. októbra 2004 dovolanie sťažovateľa zamietol po tom, ako dospel k záveru, «... že sporný majetok bol konfiškovaný podľa DPR (dekrétu prezidenta republiky, pozn. ústavného súdu) č. 108/1945 Zb. k 30. 10. 1945 – teda nie k 1. 3. 1945 podľa nar. č. 104/1945 Zb. – a to bez ohľadu na opravný výmer z 11. 11. 1948 – ktorý považoval za akt nezákonný a nie nulitný – lebo už tzv. prvým konfiškovaným rozhodnutím zo 6. (20.) 8. 1946 – ktorý sa dotýkal domu s dvorom a parc. č. 4542 – boli predchodcovia sťažovateľa „kategorizovaní“ za osoby, na ktoré sa konfiškačný dekrét vzťahoval. Naostatok dovolací súd dodal, že perzekúcia týchto osôb nebola ani tvrdená, ani preukázaná, v dôsledku čoho sa na daný prípad nemohol vzťahovať reštitučný zákon č. 87/1991 Zb.»

Sťažovateľ sa domnieva, že označenými rozsudkami došlo k porušeniu jeho označených práv, pričom zdôraznil najmä tú skutočnosť, že v predmetnej veci išlo o posudzovanie reštitučných nárokov a reštitučný predpis podľa neho „... vyžaduje osobitný prístup ku svojej aplikácii i k osobám oprávneným tak, aby bol splnený účel a zmysel tohto zákona...“.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ konkretizuje, v čom vidí namietané porušenie jeho označených práv a v súvislosti s tým okrem iného uvádza, že právoplatným rozhodnutím bývalého Obvodného súdu Bratislava 1 sp. zn. 11 C 331/91 z 26. januára 1993 bola záväzne posúdená otázka existencie reštitučného nároku vo forme finančnej náhrady. Podľa názoru sťažovateľa bol tento rozsudok záväzný nielen pre účastníkov konania, „... ale tiež pre všetky orgány, teda aj pre všeobecné súdy v konaní o zaplatenie finančnej náhrady za nevydané nehnuteľnosti“.

Za rozpor s princípmi riadneho a spravodlivého procesu sťažovateľ považuje situáciu, „... ak v súdnom rozhodovaní sú skutkové zistenia v extrémnom nesúlade s vykonanými dôkazmi, právne posudzovanie je v príkrom rozpore s platným právom a odôvodnenie rozhodnutí nerešpektuje kogentné ust. § 157 ods. 2 OSP“.

V spojitosti s tým sťažovateľ upriamuje pozornosť okrem iného na to, že:

„a) Ku konfiškácii majetku podľa DPR č. 108/1945 Zb. dochádzalo síce ex lege, ale len pri splnení všetkých týmto dekrétom stanovených podmienok (...)

b) (...) súdy (...) opomenuli vyhodnotiť absenciu dôvodov a dôkazy, pre ktoré bolo treba považovať právnych predchodcov sťažovateľa za zradcov alebo nepriateľov slov. národa (...)

c) Rozhodnutie z 28. 1. 1948 sa jednak nevzťahovalo na DPR č. 108/1945 Zb., ale nikdy nebolo doručované pred 25. 2. 1948 (...)

d) (...)

- sporný konfiškačný výmer bol vydaný až 11. 11. 1948, ako akt deklaratórny a zároveň vykonávajúci konfiškáciu sporných parciel,

- nad spornými nehnuteľnosťami bola zriadená národná správa, ktorá bola zrušená až v 50. rokoch.

e) Platné právo nepozná kategóriu neplatných správnych rozhodnutí, akékoľvek teda aj chybné rozhodnutie po nadobudnutí právoplatnosti, vyvoláva právne účinky do doby, pokiaľ nie je v opravnom konaní zrušené. Právne dôsledky teda vyvolal aj výmer z 11. 1. 1948.

f) Odvolací súd bez akejkolvek možnosti reagovať na jeho právny názor vyvodil, že predmetné nehnuteľnosti boli skonfiškované tzv. druhým konfiškačným výmerom vydaným podľa DPR č. 104/1945 Zb., čo sme namietali v dovolacom konaní, ale dovolací súd bez odpovede na naše otázky uzavrel, že sa tak stalo už tzv. prvým konfiškačným rozhodnutím...“

Sťažovateľ požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil že:

„1. Základné právo Tibora Traegera na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a na súdnu ochranu a spravodlivý proces upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru postupom Krajského súdu v Bratislave a Najvyššieho súdu SR v konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 5 Cdo 119/03 porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27. 10. 2004 sp. zn. 5 Cdo 119/03 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 14. 3. 2003 sp. zn. 15 Co 325/02 sa zrušujú a vec sa vracia Krajskému súdu na ďalšie konanie.

3. Tiborovi Traegerovi priznáva finančné zadosťučinenie 500 000 Sk, ktoré mu je povinný zaplatiť odvolací aj dovolací súd rovným dielom po 250 000 Sk v lehote do 2 mesiacov.

4. Tiborovi Traegerovi priznáva náhradu trov konania 6 312 Sk na účet JUDr. E. L.“

II.

2.1. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky“.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy „Každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...)“.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom (...)“.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2.2. Podľa názoru ústavného súdu nie je daná jeho právomoc na konanie a rozhodovanie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 325/02. Právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 i. f.

ústavy a ustanovenia § 49 zákona o ústavnom súde je totiž subsidiárna, je teda daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv nerozhoduje iný súd. V danom prípade bolo proti odvolaciemu rozsudku prípustné dovolanie, o ktorom bol oprávnený konať a rozhodnúť dovolací súd. V jeho právomoci bolo poskytnúť ochranu sťažovateľovi. Vychádzajúc z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu bola preto sťažnosť v časti smerujúcej proti krajskému súdu odmietnutá pre nedostatok právomoci (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, napr. IV. ÚS 229/04). Ústavný súd navyše poznamenáva, že konanie pred krajským súdom právoplatne skončilo 21. mája 2003, a tak bol daný aj dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti pre oneskorenosť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 99/03, IV. ÚS 229/04). Tento záver platí nielen vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6. ods. 1 dohovoru, ale aj vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

2.3. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04). Vzhľadom na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený ani povinný preskúmať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory, všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní iných než ústavných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Ústavný súd nepreskúma, či v konaní pred

všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, pretože to je v právomoci opravných všeobecných súdov.

Ústavnou kompetenciou ústavného súdu je v prípadoch napadnutia rozhodnutí (opatrení alebo iných zásahov) všeobecných súdov kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem a postupu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutých rozhodnutí, s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04).

V súvislosti s napadnutým postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu v dovolacom konaní vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Cdo 119/03 sťažovateľ namieta najmä rozpor s princípmi riadneho a spravodlivého procesu, poukazuje na extrémny nesúlad rozhodovania s vykonanými dôkazmi, posudzovanie vecí v príkrom protiklade s platným právom a odôvodnenie rozhodnutia nerešpektujúce kogentné ustanovenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Zo sťažnosti a pripojených príloh, ako aj zo súvisiaceho spisu okresného súdu sp. zn. 15 C 95/96, vyplýva, že najvyšší súd «... ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) (...), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 veta za bodkočiarkou O. s. p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Dovolací súd je podľa ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. viazaný uplateným dovolacím dôvodom; z úradnej povinnosti skúma iba vady uvedené v § 237 O. s. p., a iné vady konania len vtedy, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vady v zmysle § 237 O. s. p. a iné vady konania však neboli dovolaním namietané a zo súdneho spisu nevyplývajú. Dovolací súd preto skúmal správnosť napadnutého rozsudku z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu, a to z právneho posúdenia veci.

V zmysle ustanovenia § 1 zákona č. 87/1991 Zb. bolo jeho účelom zmiernenie následkov niektorých majetkových a iných krívd, ku ktorým došlo v rozhodnom období (od 25. februára 1948 do januára 1990) ním označeným spôsobom.

Dekrétom prezidenta republiky č. 108/1945 Sb. bol zo zákona, t.j. dňom 30. 10. 1945, konfiškovaný všetok majetok, ktorý ku dňu faktického skončenia nemeckej a maďarskej okupácie bol, okrem iného, vo vlastníctve fyzických osôb nemeckej a maďarskej národnosti. (...). Podľa ustálenej súdnej judikatúry možno na základe zákona č. 87/1991 Zb. pripustiť vydanie majetku, ktorý bol konfiškovaný podľa dekrétu prezidenta republiky č. 108/1945 Sb., iba pokiaľ správny orgán rozhodoval o splnení podmienok konfiškácie až po 25. februári 1948, t.j. v rozhodnom období, a za predpokladu, že vydanie správneho aktu bolo dôsledkom politickej perzekúcie alebo postupu porušujúceho všeobecne uznávané ľudské práva a slobody, teda ak bolo dodatočným zneužitím tohto dekrétu.

V prejednávanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že právni predchodcovia žalobcu J. V. a B. V., rod. P. boli vlastníkami nehnuteľností zapísaných v pozemkovej knihe pre kat. úz. B. vo vložke č. 2400 (...). V uvedenej vložke bola vyznačená konfiškácia podľa dekrétu č. 108/1945 Sb. a zápis vlastníckeho práva štátu bol vykonaný 13. 10. 1959 s poukazom na konfiškačné uznesenie Národného výboru v B. z 20. augusta 1946 č. 98088/VIII-1946 doplneného výmerom z 11. novembra 1948 č. 98088/IX-1946.

Z uznesenia Rady Národného výboru v B. zo 6. augusta 1946 č. 98088/VIII-1946 vyhotoveného 20. augusta 1946 vyplýva, že ním bolo rozhodnuté, že sú splnené podmienky pre konfiškáciu majetku J. V. a B. V. podľa dekrétu prezidenta republiky č. 108/1945 Sb. (...) Zároveň v ňom bolo uvedené, že sa konfiškuje všetok majetok pokiaľ podľa § 2 ods. 1 dekrétu nie je vyňatý z konfiškácie.

Z výmeru vydaného Národným výborom v B. 11. novembra 1948 č. 98088/IX-1946 bolo zistené, že ním bolo opravené uznesenie Rady Národného výboru v B. zo 6. augusta 1946 č. 98088/VIII-1946 tak, že sa konfiškujú aj parcely č. 4544, 4543, 4541/1 a 4541/2 z dôvodu, že boli v pôvodnom uznesení omylom vynechané.

Z vykonaného dokazovania je tiež zrejmé, že rozhodnutiami Konfiškačnej komisie z 28. januára 1948 č. K-VII-204/a-1948 a č. K-VII-204b-1948 bolo vyslovené, že J. V. a B. V. treba považovať za osoby nemeckej národnosti, v dôsledku čoho je ich

pôdohospodársky majetok v rozsahu podľa § 2 nariadenia Slovenskej národnej rady č. 104/1945 Sb. n. SNR skonfiškovaný ku dňu 1. marca 1945, a to bez ohľadu na to, v ktorom katastrálnom území, či v ktorej obci na celom území Slovenska sa tento majetok nachádza.

Uvedené skutkové zistenia umožňujú podľa názoru dovolacieho súdu záver, že všetok majetok zapísaný vo vložke č. 2400 pre kat. úz. B., pôvodne vo vlastníctve právnych predchodcov žalobcu, bol s účinnosťou k 30.10.1945 konfiškovaný, t.j. prešiel do vlastníctva štátu mimo rozhodného obdobia vymedzeného zákonom č. 87/1991 Zb. I keď sa v konfiškačnom správnom rozhodnutí zo 6. (20.) augusta 1946 uvádzal majetok označený ako dom a dvor a parcela č. 4542, vzhľadom na ďalší obsah tohto rozhodnutia (keď v následnom texte sa uvádzalo, že sa konfiškuje všetok majetok) i na nesporné znenie § 1 dekrétu č. 108/1945 Sb., nemožno mať pochybnosti o konfiškácii všetkého majetku vo vlastníctve právnych predchodcov žalobcu. V konaní neboli preukázané žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali doručenie deklaratórneho konfiškačného rozhodnutia zákonom predpísaným spôsobom, t.j. verejnou vyhláškou. Ak k vydaniu rozhodnutí podľa § 1 ods. 4 dekrétu č. 108/1945 Sb. došlo aspoň vo vzťahu k niektorým majetkovým podstatám, bol pôvodný vlastník už týmito rozhodnutiami z hľadiska citovaného dekrétu „kategorizovaný“, takže aj tam, kde tieto rozhodnutia vo vzťahu k určitej časti majetku neboli vydané, alebo neboli zapísané v pozemkovej knihe, bol nepochybne aj v týchto prípadoch daný priechod účinkom prechodu konfiškovaného majetku na štát zo zákona. V preskúmvanej veci tieto účinky nastali bez ohľadu na opravný výmer z 11. novembra 1948, ktorý aj v prípade, ak by pre jeho vydanie neboli splnené podmienky, nebolo možné považovať za akt nulitný (pretože bol vydaný na to oprávneným orgánom), ale nanajvýš za akt nezákonný. Aj prípadná nezákonnosť konfiškačných správnych rozhodnutí vydaných v rozhodnom období by však z hľadiska uplatnenia zákona č. 87/1991 Zb. mohla mať právny význam, len pokiaľ by bolo zároveň preukázané, že rozhodnutie bolo dôsledkom politickej perzekúcie alebo postupu porušujúceho všeobecne uznávané ľudské práva a slobody, a teda zneužitím konfiškačných dekrétov prezidenta republiky. V predmetnej veci takáto okolnosť nebola tvrdená a ani preukázaná.

V súvislosti s výmermi Konfiškačnej komisie z 28. januára 1948 dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že pokiaľ už na ich základe bol konfiškovaný majetok

právnych predchodcov žalobcu zapísaný vo vložke č. 2400 kat. úz. B. ako pôdohospodársky majetok (ak bol takýmto majetkom) s účinnosťou k 1. marcu 1945, potom konfiškácia toho istého majetku podľa dekrétu č. 108/1945 Sb. k 30. 10. 1945 by nemohla byť účinná, pretože štát by nemohol nadobudnúť majetok, ktorý už bol v jeho vlastníctve. Nič by to však nemohlo zmeniť na závere o nesplnení podmienok na poskytnutie finančnej náhrady za nehnuteľnosti, ktoré prešli do vlastníctva štátu mimo rozhodného obdobia.

So zreteľom na uvedené treba považovať rozsudok odvolacieho súdu za vecne správny, aj keď z iných, než v ňom uvedených dôvodov. Dovolací súd preto dovolanie žalobcu ako nedôvodné zamietol (§ 243b ods. 1 veta pred bodkočiarkou O. s. p.).»

Ústavný súd pripomína, že podľa jeho stabilizovanej judikatúry (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04) do obsahu základného práva na súdnu ochranu, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá má základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ak súd nerozhodne podľa predstáv účastníka konania a jeho návrhu nevyhovie, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú, za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

O napadnutom rozsudku najvyššieho súdu a jeho odôvodnení ústavný súd nemôže prijať záver, že by dôvody tohto rozhodnutia neboli udržateľné, prípadne boli svojvoľné tak, aby to odôvodňovalo spojitosť s možným porušením základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

Podľa ústavného súdu z obsahu odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu konfrontovaného s obsahom dovolania sťažovateľa možno dospieť k názoru, že najvyšší súd sa s uplatnenými dovolacími dôvodmi náležite vysporiadal a uviedol dostatočné skutkové a právne závery, ktoré ho viedli k zamietnutiu dovolania. Tieto závery netrpia žiadnymi vnútornými rozpormi a zaujímajú stanovisko k podstate dôvodov uvedených v dovolaní sťažovateľa z 19. júna 2003 proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 15 Co 325/02 zo 14. marca 2003.

Aj keď dovolanie sťažovateľa bolo zamietnuté z iných dôvodov, než o ktoré oprel svoje rozhodnutie odvolací súd, ústavný súd konštatuje, že tieto dôvody, ktoré potvrdzujú vecnú správnosť výroku odvolacieho súdu, sú výsledkom právnych úvah najvyššieho súdu, ktoré nevyžadovali žiadne dokazovanie a sú prípustné aj bez ďalších skutkových zistení. Ústavný súd napokon dodáva, že najvyšší súd bol v okolnostiach prípadu nielen oprávnený, ale aj povinný, aby uviedol na pravú mieru právne závery, ktoré viedli k rozhodnutiu vo veci samej, a v tejto spojitosti mu tiež nemožno nič vyčítať, ak je výrok jeho rozsudku vecne správny a zodpovedá doterajším výsledkom konania pred súdmi nižších stupňov.

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa smerujúce voči odôvodneniu napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, ústavný súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu je aj právo na zákonu zodpovedajúce odôvodnenie rozhodnutia, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 OSP a táto norma sa uplatňuje aj v dovolacom konaní (§ 243c OSP). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v uvedenom opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument obsiahnutý v mimoriadnom opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o dovolaní, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a zrozumiteľným spôsobom objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 1125/03, III. ÚS 272/04).

Z uvedených záverov vyplýva, že napadnutý postup a rozsudok najvyššieho súdu nemá žiadnu vecnú súvislosť s tvrdým porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2.4. Sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v dovolacom konaní, ústavný súd odmietol taktiež ako zjavne neopodstatnenú.

Zo súvisiaceho spisu okresného súdu vyplynulo, že dovolacie konanie právoplatne skončilo 12. januára 2005, t. j. pred doručením sťažnosti ústavnému súdu (3. februára 2005).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (napr. I. ÚS 208/03). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý, čo sa týka oblasti občianskeho súdneho konania, vyjadruje predovšetkým záujem na tom, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejavovať ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (napr. PL. ÚS 25/01). Rovnako stabilnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je názor, že účelom predmetnej zákonnej lehoty na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je zabezpečiť rovnováhu medzi potrebou ochrany základných práv a slobôd na jednej strane a potrebou ochrany princípu právnej istoty na strane druhej (obdobne I. ÚS 35/02, I. ÚS 188/03).

V prípade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (v primeranej lehote) sú však toto právo a princíp právnej istoty v istom zmysle a do istej miery totožné. Totožnosť predmetného práva a princípu právnej istoty je tu totožnosťou predmetu a účelu

ochrany poskytovanej ústavným súdom. Inými slovami, ochranou práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov ústavný súd zároveň chráni jeden konkrétny rozmer princípu právnej istoty; rozmer spočívajúci v nároku účastníka konania na odstránenie stavu právnej neistoty v dobe, ktorá nie je zbytočne, resp. neprimerane dlhá. S prihliadnutím na uvedené východiská poskytuje ústavný súd ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy iba za predpokladu, že v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva ešte trvalo (I. ÚS 235/03).

Ak všeobecný súd vo veci právoplatne rozhodol, odstránil, pokiaľ ide o účastníka konania, právnu neistotu, a po takom rozhodnutí už nemôže dochádzať k priet'ahom v konaní a postup všeobecného súdu už nemôže byť bez akýchkoľvek pochyb v žiadnej vecnej súvislosti so základným právom na konanie bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Tento záver je dôvodom na odmietnutie sťažnosti postupom podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2.5. Po odmietnutí sťažnosti v celom rozsahu nie je potrebné rozhodovať o takých nárokoch na ochranu ústavnosti, ktorých uplatnenie a použitie predpokladá aspoň čiastočnú úspešnosť sťažnosti. Preto ústavný súd nerozhodoval o zrušení napadnutých rozsudkov krajského súdu a najvyššieho súdu ani o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré sťažovateľ požadoval (čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. marca 2005